

eddy.johansson@utb.lundsbergsskola.se

2020-02-07

1 (11)

Dnr-SI 2019:9785

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av Stiftelsen
Lundsbergs Skola

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning vid Stiftelsen lundsbergs skola avseende de förutsättningar huvudmannen skapar för att eleverna får en likvärdig utbildning. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl huvudmannen klarar sitt uppdrag att ge elever förutsättningar att nå de nationella målen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer huvudmannes arbete inom två områden, se bilagan 1. På varje område bedöms om huvudmannen uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en huvudman bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att myndighetens kvalitetskriterier uppfylls i Stiftelsen Lundsbergs Skola i följande utsträckning:

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

Huvudmannen gör i hög utsträckning relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Huvudmannens kompensatoriska arbete

Huvudmannen har i flera delar vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sin uppföljning och analys över hur de kompensatoriska insatserna i form av resursfördelning och riktade insatser leder till faktiska förbättringar av elevernas förutsättningar att tillgodogöra

sig utbildningen. En del i detta är att huvudmannen tydliggör förväntade effekter av de kompensatoriska åtgärderna.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 16 juni 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:9785) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 4 kap. 3, 5-7 §§, 5 kap. 3 § skollagen

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen gör i hög utsträckning relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen Stiftelsen Lundsbergs skola har rutiner för att följa upp grundskolans och gymnasieskolans studieresultat och gör analyser med relevanta belägg till varför studieresultaten ser ut som de gör. På motsvarande sätt följer huvudmannen även upp och analyserar elevernas trygghet i både skolverksamheten och vid elevhemmen. Huvudmannens analyser leder fram till förklaringar till varför resultaten inom grundskolan och gymnasieskolan ser ut som de gör och kopplar sedan samman det med hur förutsättningarna och genomförandet av utbildningen påverkar resultaten avseende både studierna och tryggheten.

Huvudmannen genomför regelbundet analyser av elevernas studieresultat

Huvudmannen gör relevanta analyser av elevernas studieresultat genom att de vid styrelsemöten följer upp elevernas studieresultat i exempelvis nationella prov, lärarnas bedömning av elevernas måluppfyllelse i förhållande till kunskapskraven, betyg, skillnader mellan flickor och pojkars resultat samt skillnader mellan provresultat och satt betyg. De olika resultaten används för att ge förklaringar till olika utfall och relaterar i vissa fall till skolenheternas förutsättningar och utbildningens genomförande. Av intervjuer med huvudmannen framkommer att huvudmannen har insyn i hur utbildningen genomförs och vilka förutsättningar rektorn och lärare har. Styrelsen sammanträder vid sex tillfällen per läsår och vid varje möte har skolchef som tillika är rektor en stående punkt om cirka 90 minuter där muntlig information ges kring olika resultat och förutsättningar för utbildningen. Lärarna och elevhälsan har dock inte samma möjlighet till avrapportering till styrelsen utan detta kanaliseras genom skolchefen/rektorn. Som grund för huvudmannens analyser ligger de analyser som löpande genomförs av lärare, elevhälsa samt rektorn.

Nationell statistik från 2019 visar att eleverna i grundskolan totalt sett når högre resultat än snittet för riket. Det genomsnittliga meritvärdet låg på 270,9 vid Lundsbergs skola medan snittet i riket låg på 229,8. Samtliga elever vid Lundsbergs skola var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, medan i riket låg andelen på 83,3 procent. Även i gymnasieskolan når eleverna totalt sett resultat som är högre än snittet för riket. Den genomsnittliga poängen för eleverna vid ekonomiprogrammet låg på 15,9 som kan jämföras med riksnivån som låg på 14,7. Motsvarande resultat för naturvetenskapsprogrammet var 17,8 jämfört med 16,0 i riket och samhällsvetenskapsprogrammet 15,7 jämfört med 14,5 i riket.

Huvudmannen genomför regelbundet analyser av elevernas trygghet

Stiftelsen Lundsbergs skola gör analyser av elevernas upplevda trygghet. För detta ändamål använder sig huvudmannen av Skolinspektionens enkät och egna enkäter. Eftersom det tidigare har funnits problem avseende tryggheten vid elevhemmen följs tryggheten där upp med täta intervaller. Både lärare, elevhälsa, rektorn/skolchefen och huvudmannen berättar att eleverna varje vecka får svara på en digital enkät avseende tryggheten vid elevhemmen. Resultaten och analysen av enkäten avseende elevhemmen sammanställs och diskuteras vid behov i styrelsen samt presenteras i rapporten avseende det systematiska kvalitetsarbetet. I kvalitetsrapporten för 2018/19 saknas dock en motsvarande redovisning avseende tryggheten vid skolenheterna. Enligt huvudmannens årshjul ska en trygghetsenkät avseende skolverksamheten genomföras under höstterminen varje år. Under detta läsår

flyttades denna enkät av olika skäl fram till januari. Lärarna berättar att man nu planerar för att integrera delar av trygghetsenkäten avseende skolverksamheten i den veckovisa digitala trygghetsenkäten och det kommer då medföra att styrelsen fortlöpande får uppgifter om elevernas trygghet i vidare perspektiv. Vid intervju med styrelsen blev det också tydligt att huvudmannen använder sig av Skolinspektionens enkät som ett verktyg för att skaffa sig inblick och förståelse för att kunna fatta strategiska beslut.

Av intervjuer och inskickade dokument framkommer att elevernas upplevelse av trygghet generellt är god i de olika skolenheterna. Likaså visar enkätresultat att elevernas upplevelse av trygghet vid elevhemmen är god. I Skolinspektionens enkät från 2018 ligger Lundsbergs skola betydligt högre än resultaten i samtliga medverkande skolenheter avseende elevernas upplevelse av trygghet. Resultaten för grundskolans årskurs 9 och gymnasieskolans årskurs 2 varierar mellan 8,7 och 9,5 på en 10-gradig skala där eleverna i årskurs 9 skattar tryggheten högst. I årskurs 9 skattar flickorna trygghet något högre än pojkarna, 10,0 jämfört med 9,1. I gymnasieskolans årskurs 2 är resultatet det motsatta, flickorna skattar trygghet något lägre än pojkarna, 8,6 jämfört med 8,8. Värt att notera är att eleverna i årskurs 9 sammantaget skattar trygghet högre än eleverna i gymnasieskolans årskurs 2.

Dessa resultat och resultaten avseende studieresultat når huvudmannen som uppger att de genomför adekvata analyser med syftet att nå en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör. Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen Stiftelsen Lundsbergs skola uppfyller kvalitetskriterierna inom området "Huvudmannens analys av studieresultat och trygghet". Skolinspektionen vill dock lyfta fram behovet av att styrelsen på ett tydligt sätt förankrar sina analyser genom bättre kommunikation med lärarna och elevhälsan. Det framkom vid intervjuer att både lärare och elevhälsan har bristande insyn i styrelsen analysarbete och om vad som kommer ut av detta. Under en period har det saknats ett kontinuerligt pedagogisk ledarskap och därför har styrelsen inte haft de kanaler för kommunikation som de tidigare har haft. Sedan i januari 2020 finns en ny skolchef/rektor på plats och denne kommer till sin hjälp få en ledningsgrupp som enligt huvudmannen syftar till att ge bättre förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap och bättre dialog mellan styrelse och personal.

Huvudmannens kompensatoriska arbete

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 8 b § skollagen

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen har i flera delar vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen Stiftelsen Lundsbergs skola har kännedom om verksamheternas förutsättningar och tar hänsyn till detta vid fördelningen av personella, ekonomiska och materiella resurser. Huvudmannen kan motivera och visa hur resursfördelningen tar hänsyn till skolornas och elevernas olika behov samt hur de påverkar elevernas möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Huvudmannen har dock en begränsad uppföljning av det faktiska utfallet och behöver utveckla sitt arbete med att följa upp och försäkra sig om att de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar av elevernas möjligheter att nå målen med utbildningen. Som ett led i detta behöver förväntade effekter av de kompensatoriska åtgärderna förtydligas.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Huvudmannen vidtar kompensatoriska åtgärder utifrån elevernas olika förutsättningar och behov

Med utgångspunkt i styrelsens analysarbete finns en kännedom om verksamheternas förutsättningar och med stöd av detta sker fördelningen av personella, ekonomiska och ekonomiska resurser. Resursfördelningen utgår från det faktiska elevantalet vid respektive skola och tjänstefördelningen sker utifrån antalet elever och behov. I de fall det uppkommer behov under läsåret lyfter skolchefen/rektorn detta vid kommande styrelsemöte för att styrelsen ska kunna bilda sig en uppfattning av eventuellt utökad och/eller förändrad resursfördelning.

Som ett led i detta arbete har under höstterminen 2019 elevhälsan utökats och förstärkts. Denna satsning skedde efter att behov påtalats från bland annat elevhälsan och skolchefen/rektorn och styrelsens egen analys. Därför har det bland annat tillkommit resurser i form av speciallärare och specialpedagog. Härutöver visade analysen att både grundskolan och gymnasieskolan behövde stärka upp stödinsatserna i framförallt ämnet matematik. Av den anledningen anställdes under höstterminen 2019 en resurslärare med särskilt fokus på matematik. I granskningen har det dock visat sig att läraren inte har fått någon introduktion till sitt uppdrag, det vill säga styrelsen har inte genom skolledningen försäkrat sig om att resursförstärkningens arbetsinriktning ligger i linje med beslutet i styrelsen om att förstärka resurserna. Enligt styrelsen är annars tanken att det ska finnas en tydlig styrning för att tydliggöra förväntade effekter av det kompensatoriska arbetet och att

resursfördelningen regelbundet utvärderas. Mot bakgrund av att det har varit lite turbulent i ledningsgruppen för skolan har viss utvärdering utgått, enligt styrelsen. Utöver dessa resursförstärkningar har även resurserna avseende kurator och skolsköterska utökats till heltidstjänster.

Huvudmannen genomför inte alltid en uppföljning och utvärdering av effekterna av de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att Stiftelsen Lundsbergs skola genomför kompensatoriska åtgärder utifrån verksamheternas specifika behov, men att det inte alltid genomförs en systematisk uppföljning av hur de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar för eleverna att tillgodogöra sig utbildningen. För att huvudmannen ska kunna veta om de insatta åtgärderna är relevanta och träffsäkra så behöver huvudmannen utveckla sin uppföljning. I intervjuer framkommer att huvudmannen, främst genom skolchefen/rektorn får muntlig information om de satsningar som görs. Emellertid handlar informationen mest om vilka behov grundskolan respektive gymnasieskolan har och mindre om vilka resultat och effekter insatserna gett.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Stiftelsen Lundsbergs skola i flera delar uppfyller kvalitetskriterierna inom området Huvudmannens kompensatoriska arbete, men att utvecklingsområden finns inom styrningen och uppföljningen av de kompensatoriska åtgärderna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sin uppföljning och analys över hur de kompensatoriska insatserna i form av resursfördelning och riktade insatser leder till faktiska förbättringar av elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. En del i detta är att huvudmannen tydliggör förväntade effekter av de kompensatoriska åtgärderna.

Granskningen visar att huvudmannen behöver utveckla sin uppföljning och analys av hur det kompensatoriska arbetet avseende fördelning av resurser och riktade insatser leder till en högre likvärdighet. Uppföljningen och analysen bör också omfatta hur insatserna ger ett tydligt avtryck för eleverna i utbildningen.

Av skollagen framgår att utbildningen ska ta hänsyn till elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig

utbildningen. Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Huvudmannen har en fungerande analys för behov av kompensatoriska insatser, men behöver styra dessa insatser i sådan omfattningen att de genomförs på det sätt som huvudmannen tänkt för att uppnå det förväntade resultatet. Härutöver behöver huvudmannen i högre utsträckning följa upp och analysera insatsernas effekt på det förväntade resultatet.

Skolinspektionen rekommenderar därför Stiftelsen Lundsbergs skola att systematiskt följa upp och analysera effekterna av nuvarande fördelningsmodell och också tydliggöra vilka effekter huvudmannen förväntar sig på de olika skolorna utifrån de satsningar huvudmannen gör. Genom att beskriva förväntade effekter kan huvudmannen påvisa konkreta resultat av de eventuella förbättringar som arbetet leder till.

På Skolinspektionens vägnar

X Erik André

Föredragande
Signerat av: Erik André

X Roland Fallström

Beslutsfattare
Signerat av: Roland Fallström

I handläggningen av ärendet har även Ann-Kristin Hammersberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Intervju med rektor/skolchef
- Två gruppintervjuer med personal från elevhälsan
- Gruppintervju med lärare
- Intervju med ordförande och ledamot i styrelsen
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

För huvudmannen granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning det finns en förklarande ansats i huvudmannens analys av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning huvudmannen har vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Skolinspektionen har i den regelbundna kvalitetsgranskningen valt ut två väl definierade och begränsade granskningsområden i syfte att få ett djup förståelse av hur huvudmannen arbetar inom dessa områden inom en specifikt utvald skolform. De två ovanstående områdena representerar inte hela huvudmannens arbete. Inom huvudmannens ansvar för skolan finns många viktiga områden som tillsammans bil-

dar huvudmannens samlade ansvar för sin verksamhet och det finns därmed andra områden som är betydelsefulla för ett framgångsrikt arbete. Granskningen ger dock en god inblick i med vilken kvalitet huvudmannens arbete sker inom ovanstående områden för den valda skolformen. Resultaten av denna granskning kan även ge information till hur huvudmannen kan utveckla sitt arbete inom andra områden och i andra skolformer.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte huvudmannen den 14 januari 2020. Besöket genomfördes av Erik André, Ann-Kristin Hammersberg och Roland Fallström.

Lundsbergs skola är en fristående skola med internat som är belägen i Storfors kommun i Värmland. Skolan grundades år 1896 och drivs sedan 1907 av huvudmannen Stiftelsen Lundsbergs skola med organisationsnummer 874001-9362.

Skolan bedriver utbildning i grundskolans årskurs 9 och inom gymnasieskolans följande nationella program: ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Sammanlagt har skolan drygt 200 elever. Till skolan är sex elevhem knutna. De flesta elever som går på skolan bor på elevhemmen, men det finns också elever som inte bor på internatet. Skolan leds av en rektor som är tillika skolchef. Skolchefen/rektorn påbörjade sin tjänst den 7 januari 2020. Tidigare ordinarie rektor slutade sin tjänst sommaren 2019. Skolan har under perioden mellan dessa ordinarie rektorer haft en tillförordnad rektor som rekryterats utifrån. En ny organisation håller på att inrättas. Bland annat ska en intendent rekryteras för att skapa mer utrymme för skolchefen/rektorn att kunna fokusera på elevnära verksamhet.

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning hos Stiftelsen Lundsbergs Skola i Storfors kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde 1: Huvudmannen behöver utveckla sin uppföljning och analys över hur de kompensatoriska insatserna i form av resursfördelning och riktade insatser leder till faktiska förbättringar av elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. En del i detta är att huvudmannen tydliggör förväntade effekter av de kompensatoriska åtgärderna.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: